

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

Z ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Terjesztőség és kiadóhivat.:
CLUJ-KOLOZSVÁR,
r. A. Muresan (Alttila-utca) 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BÁLINT
az EME főtitkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület gazgatóválasztmányának az egyesület 1930. évi működéséről szóló jelentése.

Az 1930. esztendőt arany betűkkel írhatjuk be az Erdélyrészi Méhész Egyesület történetébe. Nem azért mintha eredményekben olyan nagyon gazdag lett volna, hanem mert az egyesület életében ez az 50-ik esztendő volt. 50 év nagy idő, nagy ülnönösen akkor, ha az évek olyan küzdelmekkel telnek el, amilyenek különösen az utolsó évtizedek évei voltak.

Romániának legrégebbi méhészeti egyesülete az E. M. E., a régi Magyarországon pedig csak az Országos Magyar Méhész Egyesület volt idősebb az Erdélyrészi Méhész Egyesületnél, de az csak egy esztendővel.

Ezalatt az 50 év alatt kifejtett egyesületi munkát az 1930. szeptember havában megtartott jubiláris ünnepségek kellőképpen méltatták, ezért e helyen nem is óhajtunk foglalkozni, csak az évforduló jelentőségét kívántuk megemlíteni, hogy e nagy idők viharát átélte egyesületünk minden egyes tagját kitarásra a jövőben való bizakodásra bátorítsuk, biztassuk. A méhsalád szervezetének tökéletes formája példa legyen számunkra, hogy újabb és újabb 50 esztendőket jubilálhassanak utódjaink az erdélyi magyar méhészeti kultúra dicsőségére.

Amilyen fényes volt az 1930. esztendő hajnala, ép oly mély és fájdalmas és gyász borult az év karácsonyának első napján az egyesületre és minden egyes tagjára, az egyesület szeretett ősz diszelnökének br. *Jósika* Gábor úr öméltóságának halálával. 33 évig volt az egyesületnek elnöke, amely hosszú idő alatt lényesen szeszerforrott az egyesülettel. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület a sztelet, szeretet és nagyrabecsülés minden jelével ékesítette br. *Jósika* Gábor öméltóságát, de a könnyörtelen halál mégis elragadta őt és csak emléke maradt közöttünk, mely örökre élni fog mindnyájunk lelkében. Az egyesület életében az ő nevéhez fűződnek a legtehetősebb és leggazdagabb évek. Az E. M. E. 50 éves jubiláris diszelnökgyűlésén br. *Jósika* Gábort az egyesület diszelnökévé választotta. Ugyanez a megtisztelő kitüntetés érte az Országos Magyar

Méhész Egyesület részéről is, mely 50 éves jubileuma alkalmá szintén díszelnökének választotta őt. Emlékét az egész magy méhész-társadalom kegyelettel őrzi.

Kegyeletes kötelességünknek tartjuk az egyesület még e súlyos veszteségéről beszámolni, dr. Balázs Ferenc ny. m. I póstaigazgató, az Erdélyrészi Méhész Egyesületnek közel két tizeden át volt főtitkára, utóbb ügyvezető alelnöke és az egyesületnek az 1930. évi 50 éves jubilaris diszközgyűlése óta tiszteletbeli elnöke, folyó évi november hó 17-én Miskolcon 59 é korában elhunyt.

Dr. Balázs Ferenc hosszú időn keresztül éltető eleme és le volt az E. M. E. beléletének. Mindig szorgalmas, önzetlen munkásságával és szerénységével mindenkinek közel tudott férkő a szívéhez.

Dr. Balázs Ferenc emlékét mi erdélyi méhészek is örök megőrizzük szívünkben, mint olyan emberét, aki minden nem sért, szépért önzetlen dolgozott a közélet terén. Emléke legy áldott, pihenése csendes.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület jubilaris esztendejér munkásságát még br. Jósika Gábor irányította. Méhészeti szempontból a lefolyt esztendő különösen Erdélynek az alföldi rész nagyon gyengének volt mondható. A méhek alig gyűjthettek szedhető mézet a kedvezőtlen időjárás miatt. A rajzás különösen Erdély belső részében és a Szilágyságban kielégítő volt. Az előző évek szigorú teleinek pusztításait azonban nem tudtuk póto még.

Virágokban gazdag gyümölcsöseink, kertjeink, rétjeink, hegy kaszálóink, erdőink és erdőirtásaink sok ezer és ezer méhcsaláknak adnának még bőséges legelőt és akik az E. M. E. kötelességük együtt vagyunk, nekünk elsőrendű kötelességünk saját állományunk fejlesztése mellett minél több embertársunkat rávezet belevinni, reánevelni a méhészettel való foglalkozásra. A mi kötelességünk, hogy minden erdélyi magyar embert, akinek csak körülményei megengedik, megtanítsuk erre a hasznos, nemes élvezetes mesterségre, nem téve különbséget ur és paraszt, nő és férfi, gyermek vagy felnőtt között.

Hány sok gyermekes szegény család van, amelynek hadadásra nem is, de bár csak annyi mézet tudna termelni, hogy családja évi mézszükségletét ellássa, már nagy gondtól szabadtaná meg magát. A méhészetnek az ilyen szükségben szenvedő családok körében való terjesztése volna elsősorban emberbarát és szociális kötelességünk.

Mint minden esztendőben a mézszüret idején, az 1930. esztendőben is méhész-társaink alacsony áron kínálták méztermésük. Annyira el vagyunk adósodva, keseredve, olyan súlyos terhelés kell hordoznunk és a megélhetés is annyi gondot okoz, hogy nem lehet csodálkozni, ha sok méhész-társunk alig várja a perge idejét és potom áron is oda adja mézét, csak hogy mielőbb pénzt lásson.

A mézárak az 1930. évben is az évek óta szokásos utjokat tették meg. A tavalyi 60—70 leies árak leestek 30—35 leire. Ősszel már 40—45—50 leire emelkedtek. A további áremelkedés a nagy pénzhiány miatt bizonytalan, a mézértékesítés terén az E. M. E. igyekezett segítségére lenni a tagoknak a rendelkezésre álló szerény anyagi eszközeivel.

A viaszárak állandóan alacsonyak voltak a lefolyt évben is. A viasznak Erdélyben eddig az egyedüli helyes értékesítési módja az, ha a méhészt feldolgoztatja azt műlépnek és vagy elhasználja a saját méhgazdaságában, vagy eladja azt így feldolgozott állapotban.

A viasznak feldolgozás útján való értékesítése azért bir jelentőséggel, mert a kereskedelemben megbízható hamisítatlan viaszt vagy műlépet nehezen lehet kapni. Laikus ember pedig a paraffinnal kevert és tiszta viasz között nem tudja a különbséget felismerni. Azonkívül míg a nyers viasz 60—100 lei, addig a műlép ára 200—300 lei között változik kg.-ként. A feldolgozási költség a műlép értékének egynegyed része szokott lenni, ami rendszerint természetben számoltatik el.

A lefolyt évben az egyesület 54885 lei értékű mézet forgalmazott kicsinyben kimérve és nagyban, bődönös tételben. Összesen 1352 kg. mézet adott el az egyesület. Kicsinyben 960 üveget töltött.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a mezőgazdasági kamarák részéről az 1930. évben sem tapasztalhattunk semmiféle érdeklődést a méhészet iránt. Pedig éppen elég tere nyílott volna a kamaráknak a méhészet támogatására. Így a méhlegelők javítása, a méhek adómentesítése, az éhező méhcsaládok cukorral való ellátása, méhállomány összeírása stb. stb. terén.

A méhészet jogtalan megadóztatása minden évben megismétlődik, főleg Arad és Szilágyvármegyékben.

Az inségben szenvedő méhcsaládok kedvezményes áru cukorral való ellátásáról le kellett mondanunk, mert adómentességet nem kaptunk a denaturált cukorra és ha kapnánk is 7 leivel csökkentené ez a cukor árát és a szétküldésnél kg.-ként 8 lei postai portót kellene fizetni a postának, úgy, hogy az akciót szélesebb, komolyabb alapokra nem lehet fektetni ilyen körülmények között.

Az E. M. E. a rendelkezésére álló szerény anyagi eszközökkel igyekezett a méhészet általános érdekeit szolgálni.

A lefolyt évben két önálló méhészeti tanfolyamot rendezett az egyesület, egyet Kolozsváron *Stief Ottó* igazgató-választmányi tagtársunk vezetése alatt és egyet Gyergyóujfaluban *Blényessy László* tagtársunk vezetése alatt. Ezenkívül rendezett egy tanfolyamot az E. M. E. Marosvásárhelyen is a Marosmegyei Földművelésügyi Szövetséggel karöltve *Vad János* vezetése alatt. Mindhárom tanfolyamon a hallgatók eredményesen levizsgáztak és erről bizonyítványt is kaptak. A kolozsvári tanfolyam br. *Jósika Gábor* előadója, a gyergyóujfalusi *Kicsid Géza* alelnök, a marosvásárhelyi *László Márton* alelnök elnöklete alatt folyt le.

Ezenkívül az E. M. E. az unitárius teológusok részére is rendezett egy méhészeti tanfolyamot, amelyen a teológia III. és I. éves hallgatói vettek részt. A tanfolyam előadója Török Bálint e. főtitkár volt. A *Méhészeti Közlöny*, mint az egyesület hivatalos lapja a folyó évben 4—12 oldal tedjedelemben jelent meg. Kívánatos volna, hogy Tisztelt Tagtársaink szakközleményeik minél sűrűbben keressék fel a Szerkesztőséget, hogy a lapot változatosabbá tehessek és a gondolatok és vélemények az egyes szakkérdéseket illetően kicserélhetők legyenek.

A méhlegelők feljavítása érdekében az egyesület mézelő növénymagvakat, gyökereket és csemetéket osztott ki.

Gondoskodott az egyesület a tagok kaptárszükségletének méltányos árak mellett való ellátásáról, a méhészeti gépeket és eszközöket közvetítette. Ismertette a M. K. útján a magyar méhészeti szakirodalom terén megjelent új könyveket. Kezdeményezéseket tett a méhekkel való vándorlás bevezetését illetően. A legyűlölt eredménytelen kérést intézett a C. F. R. vezérigazgatóságához a vándorméhészek kedvezményes tarifa mellett való szállítása érdekében.

Az egyesületi tagok kívánságának tett eleget az igazgatóválasztmány, amikor az 1930. évben Nagykárolyban méhészei vándorgyűlést rendezett. Az augusztus hó 15-én lefolyt népi vándorgyűlésen az E. M. E. képviselőiben: Kicsid Géza e. a elnök, Stief Ottó ig.-választmányi tag, Biró Pál és Szádeczki Endre jelentek meg és tartottak előadásokat.

A messze híres erdélyi mézből ma nincsen sehol Erdélyben egy minta gyűjtemény, amelynek segítségével az egyes vármegyék különféle méz típusait össze tudnók hasonlítani. Az erdélyi méz vegyi összetételét, az abban foglalt illat- és zamatanyag minőségét és mennyiségét nem ismerjük és így az egyes vidékek tengerszint feletti magassága szerint változó növényzet mézének sem karakterét, sem átlagos értékét nem tudjuk tudományos alapon meghatározni. Az igazgatóválasztmány ezért elhatározta: hogy lehetőleg Erdély minden vármegyéjének összes méz típusáról egy-egy mintát szerez be. A mintákat megvizsgálattja, azokat gyűjteménytarában elhelyezi, a vegyvizsgálatok eredményeit pedig a „Méhészeti Közlöny“ útján a nagy nyilvánosság előtt ismertetni fogja. Miután az egyesületnek ez a közérdekű munkája jelentékeny anyagi áldozatokkal jár, az igazgatóválasztmány azonnal a kéréssel fordult Tagtársainkhoz, hogy méztermésük minden típusából (akác, hárs, vegyes virág, tisztos fü, repce, stb.) mintát szíveskedjenek díjtalanul küldeni az E. M. E. címére.

A felhívásra 29 tagtársunk összesen 32 mintát küldött be, amelyeket el is küldöttünk vegyvizsgálatra, az eredményekről jubiléris kiállításon és a *Méhészeti Közlöny*ben számoltunk be.

Sajnálattal kell megemlékeznünk a méhek egyik legveszedelmesebb betegségének, a költésrothadásnak Erdély több vármegyéjében való fellépéséről, mely veszedelem csirájában való elfojtása érdekében minden lehetőt el kell követnünk. A költés-

rothadás ma már nem gyógyíthatatlan betegség, gyökeres kiirtásához azonban következetes kitartó munka szükséges. A beteg családok szublimálttal való gyógykezelését a „Méhészeti Közlöny”-ben ismételten és részletesen közölte az egyesület, de bárkinék, bármikor készséggel áll minden tekintetben szolgálatára a bajtól való mentesülés érdekében.

Az 1930. évben egy szakiskolát végzett méhészt alkalmazott az egyesület a házsongárdi telepén. Nagy áldozatokat hozott az egyesület a telep színvonalának szakszempontról való emelése érdekében, sajnos azonban a választása nem sikerült és a próba idő leteltével elbocsájtotta a méhészt mestert.

Az egyesület az E. G. E.-tel karöltve egy méhészeti tanulmányi kirándulást rendezett Magyarországra. A kirándulás kapcsán meglátogatta a társaság a budapesti mezőgazdasági múzeumot és gödöllői méhészeti szakiskolát. A kirándulásnak 52 erdélyi résztvevője volt.

Kiemelkedő eseménye volt az 1930. évnek az Erdélyrészi Méhész Egyesület jubiláris diszközgyűlése, a méhészeti kiállítása, valamint a jubiláris ünnepek alkalmából rendezett előadások, kertészeti, háziipari és képzőművészeti kiállítások, stb. stb., amelyekről évközben a Méhészeti Közlönyben részletesen is beszámoltunk.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület életének egy határkövéhez ért 1930.-ban, amikor fennállásának 50 éves emlékünnepélyét tartotta meg augusztus 31—szeptember 1—4. napjain.

Augusztus 25-én nyílt meg az ünnepekkel kapcsolatosan rendezett kolozsvári ingyenes méhészeti tanfolyam, amelyre 32 hallgató jelentkezett. A tanfolyamot az E. G. E. gyűléstermében *Török Bálint* főtitkár nyitotta meg. A megnyitó elhangzása után *Stief Ottó*, az EME. tiszteletbeli és igazgató-választmányi tagja tartotta meg előadását és vezette az egész tanfolyamot. Az előadások a *Stief Ottó Dónát-uti* méhesében, az EME. házsongárdi méhészeti telepén és a kiállítás területén tartották meg. A tanfolyam záróvizsgálója szeptember hó 4-én folyt le br. *Jósika Gábor* díszelnök elnökle alatt. Jelen voltak az egyesület részéről *Stief Ottó* előadón kívül *Kicsid Géza* tb. elnök, *Török Bálint* főtitkár és *Kovács András* igazgató-választmányi tag.

A jubiláris ünnepek augusztus hó 31-én kezdődtek meg a Farkas-utcai ref. kollégium évszázados boltives kuriáján és terméiben.

A kiállítást augusztus 31-én br. *Jósika Gábor*, az EME. díszelnöke nyitotta meg. Br. *Jósika Gábor* díszelnök szavainak elhangzása után dr. Ioan Luca *Ciomac* vezérfelügyelő a tartományi igazgatóság nevében üdvözölte az E. M. E.-t 50 éves jubileuma alkalmából.

A kiállítás látogatóit a belépéskor gyönyörű pálma és virágerdő fogadta. Az ősi kollégium nyitott folyosóinak boltivei alatt stílusosan voltak elhelyezve a különféle rendszerű kaptárok és kasok. A méhek ezreinek röpködése, a rádió hangja, reklámok

tarka színei, a virágpompában fürdő épület már az első pillanatokban kellemes látványt nyújtottak. Az első emeleten nyelvény elhelyezést a legnagyobb termekben a méhészeti kiállítás és fülkeszerűen beosztott egymásba nyíló szobákban a Farkas utcai fronton a háziipari kiállítás. A második emeleten folytatódott a háziipari kiállítás és helyezkedett el a képzőművészeti csoport. Az összes kiállítási termeket a kiállításon résztvevő képzészek díszítették virágokkal.

A kiállítás bíráló bizottságának nagy gondot okozott a gazdag anyag elbírálása. Az összehívó ülésén *Török Bálint* főtitkár elnökölt és a zsüri szakok szerint külön bizottságokra osztották. A kiállításon nyert kitüntetésekéről szóló díszes oklevelet az egyesület mindjárt a kiállítást követő napokon ki is küldötte az érdekeltek részére díjtalanul, az érmekek azonban megváltandók voltak.

A kiállítást az összes társ- és rokon egyesületek és intézmények a legmelegebb erkölcsi támogatásban részesítették. A mezőgazdasági kamarák közül a kolozsmegyei és alsófehérmegyei kamarák és a Mezőgazdasági Kamarák Központja (Bukarest) nyújtottak anyagi támogatást. Segélyt nyújtottak még a Földművelésügyi Minisztérium, az Erdélyi Gazdasági Egylet, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége, a Kolozsvári Gazdálkodási Bankja. Jutalomdíjat tüntettek ki: az Erdélyi Gazdasági Egylet *Gál Imre*, a Minerva Irodalmi és Nyomdai R. T. A CFR. úgy a kiállításról való visszautazáshoz, valamint az el nem adott árulási visszaszállításához 50%-os szállítási kedvezményt nyújtott.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet augusztus 31-én d. e. 11 óra körül a kiállítás területén tózsde anketót rendezett.

Különösen megragadó meleg ünnepélyességgel folyt le az egyesület diszközgyűlése a ref. kollégium dísztermében augusztus 31-én, vasárnap d. u. 4 órakor. *Br. Jósika Gábor* foglalta el az emelvényen az elnöki széket, előtte a pódiumon foglaltak helyet *Kicsid Géza* alelnök, *Török Bálint* főtitkár és *Ambrus Dezső* jegyző-titkár. Az emelvénytől jobbra és balra levő padosorokban foglaltak helyet a különböző intézmények képviselői az emelvényvel szemben levő padosorokat zsufolásig megtöltötték az egyesület tagjai és vendégei.

A diszközgyűlés megnyitása előtt ünnepi nyitányt énekeltek a kolozsvári „Török Dalkör“ 32 tagú dalárdája.

Br. Jósika Gábor nyitotta meg a diszközgyűlést. A megnyitás után a társ- és rokon egyesületek, intézmények és egyházak képviselői üdvözölték az egyesületet 50 éves fennállásának emlékülünnepélye alkalmából:

Deák Gyula az Országos Magyar Párt (Kolozsvár), *Gál Imre* az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (Budapest), *dr. Balázs Ferenc* a Magyarországi Méhészeti Egyesületek Szövetsége (Budapest) és a Miskolc és Vidéke Méhész Egyesülete, *Szász István* az Erdélyi Gazdasági Egylet (Kolozsvár), *Móhay Gábor* a Róm. Kath. Státus (Kolozsvár), *Tárkányi György* a Ref. Egyházke-

ület és a református kollégium (Kolozsvár), dr. *Boros György* üspök, az unitárius egyház (Kolozsvár), dr. *Varga Béla*, az unitárius teológia (Kolozsvár), *Lakatos Tivadar* az Udvarhely-megyeyei Méhész Egyesület (Székelyudvarhely, *Negrutiu N.*, a Kereskedelmi és Iparkamara (Kolozsvár), *Bárány Lajosné* az Erdélyi Kisebbségi Nők Központi titkársága (Kolozsvár), *Gál Zsigmond* a kolozsvári árutözsde (Kolozsvár), *Berki József* a Kolozsvári Gazdasági Egylet (Kolozsvár), dr. *Szász Ferenc* a Minerva Irodalmi R. T. (Kolozsvár), *Kispál László* a Minerva Biztosító R. T. (Kolozsvár) és *Engly Vilmos* a palotailvai méhészek nevében. Átiratilag és táviratilag üdvözölték az egyesületet jubiléris ünnepségei alkalmával: Salgótarján és Vidéke Méhész Egyesület (Salgótarján), Erdővidéki Méhész Társadalom, Olasztelek és Vidéke Méhész Köre (Olasztelek), Bánáti Sváb Gazdasági Egylet (Temesvár), A „Méh“ Magyar Méhészek Lapja (Budapest), Szamosmegyei Gazdasági Egyesület (Dés).

Az üdvözlések elhangzása után id. *Kicsid Géza* alelnök tartotta meg ünnepi emlékbeszédét, amelyet a „Méhészeti Közlöny“ jubiléris számának vezető helyén közöltünk egész terjedelmében. A hosszantartó tapssal fogadott szép emlékbeszéd után *Török Bálint* egyesületi főtítkár ferjesztette elő az igazgató-választmány két indítványát, amelyeket a diszközgyűlés elfogadva, kimondta, hogy az 1930—31 iskolai évben 2 tanulót ingyenesen képeztet ki a gödöllői méhészeti szakiskolában. Ezzel a ténnyel élő emlékoszlopot óhajt állítani az Egylet az 50 éves évfordulón.

Az igazgató-választmány második indítványával azon szakértőriak előtt óhajtja a tisztelet és elismerés zászlaját meghajtani, akik a méhészet és az E. M. E. érdekében szolgálatot tettek. A diszközgyűlés *Török Bálint* főtítkár előterjesztésében egyhangulag megválasztotta az Erdélyrészi Méhész Egyesület örökös elnökének branyicskai br. *Jósika Gábor* EME. elnököt, gr. *Széchenyi Gyulát* a Magyarországi Méhészeti Egyesület Szövetségének elnökét és *Szilassy Zoltánt* az Országos Magyar Méhészeti Egyesület elnökét.

Az EME. örökös tiszteletbeli elnökéül választottak: dr. *Bárász Ferenc* és dr. *Zsögön Béla*, az EME. volt alelnökei, a Magyarországi Méhészeti Egyesületek Szövetségének alelnökei. Dr. *László Márton* és id. *Kicsid Géza* az EME. jelenlegi alelnökei.

Az EME. örökös tiszteletbeli tagjaiul választottak: *Biró Pál* (Szilágynagyfalu), *Györbiró Géza* (Szentkatolna), *Horii Balla István* (Belényes), özv. *Kremnitzky Aladárné Frölich Ilona* (Kolozsvár), *Kovács András* (Kolozsvár), *Csoma Endre* (Kolozsvár), *Lakatos Tivadar* (Székelyudvarhely), *Puskás Béla* (Kolozsvár), dr. *Páter Béla* (Kolozsvár), *Stief Ottó* (Kolozsvár).

A választások egyhangu lelkesedéssel való megejtése után a „*Törekvés Dalkar*“ dalárdája énekelt.

Ezután emelkedett hangulatban oszlott szét az ünneplők nagy serege, hogy este egy barátságos 100 teritékes társasvacsorára gyűljenek össze.

Szeptember hó 1-én nyílt meg az EME. méhészeti kongresszusa. A kongresszust br. *Jósika* Gábor az EME. diszelnöke nyitotta meg. A kongresszuson *Gál* Imre méhészeti szakiskolai igazgató, dr. *Páter* Béla v. egyetemi magántanár, gazdasági akadémiai igazgató és *Stief* Ottó az EME. tiszteletbeli és igazgató-választmányi tagja tartottak előadásokat.

Szeptember hó 2-án reggel az EME. telepére kirándulást rendezett az egyesület.

Szeptember 2-án délután az EME. természettudományi és orvostudományi szakosztályának felkérésére dr. *Filep* Gyula egyetemi magántanár és dr. *Szász* Ferenc tartottak előadásokat.

Szeptember hó 3-án az Erdélyi Magyar Kisebbségi Nők Központi titkársága tartotta meg a háziipari kiállítással kapcsolatos vitagyűlését, amelyen *Kónya* Gyuláné, *Gyallay* Domoskosné és *Dóczy*né *Berde* Amál tartottak igen értékes előadásokat.

A kiállítás és az azzal kapcsolatos tanfolyam és előadások a legszebb erkölcsi sikerrel zárultak. A méhész-napok alatt sehol egy diszonáns hang, vagy a legkisebb zavar nem vegyült az ünnepek méltóságáteljes lefolyásába.

A kiállítók és lelkes tagtársaink megjelenésükkel és érdeklődésükkel bizonyították, hogy az Erdélyrészi Méhész Egyesület él, virágzik és élni akar évszázadok múlva is, az erdélyi magyar méhészeti kultúra javára!

Az egyesület házsongárdi méhtelepének 1930. évi állapotáról a következőkben van szerencsénk beszámolni. Az 1929. évben betelepített 14 méhesaládból, tavaszra megmaradt 14 család. Az 1930. évi szaporulat 27 raj. Az 1930. év őszén betelepített 6 család. Vásároltatott 27 család. A telep kivénült gyümölcsfáinak részben újakkal pótolattak. Egres, ribizli tövei felujtattak és a jobb mézélő növények természetben való bemutatása céljából egy mézélő növénygyűjtemény létesített, melynek megteremtésében közreműködtek dr. *Páter* Béla, *Stief* Ottó, Nagy Vilmos, *Ambrus* Dezső e. tagok és *Török* Bálint főtitkár.

A telep körpavillonjának belsejét az egyesület kifestette, dűlőfedező kapubejáratát ujjal felcseréltette és több kisebb-nagyobb javítást eszközöltetett a választmány ezenkívül, a jubiláris ünnepségekkel kapcsolatos látogatásokra való tekintettel.

A telepet az év folyamán úgy a helybeli, mint vidéki méhésztársak közül többen felkeresték és megszemlélték. Ugy az EME. által rendezett évi méhészeti tanfolyam, mint az unitárius teológusok részére rendezett tanfolyam gyakorlati része és a tanfolyami vizsgák a telepen tartattak meg.

Az egyesület beléletét, illetőleg van szerencsénk jelenteni, miszerint az elmúlt év folyamán az igazgató-választmány 5 ülést tartott. Bizottsági ülés volt 2, közgyűlés 2 volt. A titkári hivatal 1335 drb. aktát iktatott és intézett el. Postán expedáltatott 26680 drb. levél és lev. lap. A pénztári forgalomban 1382 tétel szerepel.

A tagmozgalmat illetőleg az 1930. év elején volt az egyesületnek 887 tagja, akik közül 15 alapító, 872 rendes tag. Az 1930. év folyamán a tagok száma 225 új taggal gyarapodott. Tagsági kötelezettségének lejártá, a méhészettel való felhagyás stb. miatt kilépett az év folyamán 197 tag, akik közül az igazgatóválasztmány 85 tagot tagsági kötelezettségük elmulasztása miatt törölt. Elhunyt 8 tag. Így az 1930. év december 31-én az egyesületnek volt 13 alapító és 892 rendes tagja.

A taggyűjtés terén elismerésre méltó érdemeket szereztek: Birta József Gyergyóújfalu, K. Bogdán Géza Brassó, Józsa Sándor Hodgya, Hundemer Lajos Feketeerdő, Zsakó Kálmánné Marosvásárhely, Engli Vilmos Palotailva, Bába Sándor Érmihályfalva, Blénessy Károly Csikszentdomokos, Báricz Barnabás Imecsfalva, Madarassy Sándor Feketeerdő, Bartha Benjámín Mócs, Juhász Sándor Diószeg, Makránszky Béla Nagykároly; Fehér István Székelyudvarhely, Gábrriel Béla Nagymajtény, Szöcs Sándor Teke, Bálint Mózes Csikkozmas, Molnár Ferenc Gyergyóújfalu, Flora József Torda, Soltész István Szaniszló.

Részvétellel kell megemlékeznünk az 1930. évben elhunyt tagjainkról, akik névszerint a következők: br. Jósika Gábor Kolozsvár, dr. Balázs Ferenc Miskolc, Marschalkó Albert Felsőcsertés, sz. Székely Árpád Rettég, Zajzon Ferenc Kolozsvár, dr. Dániel Béla Balászfalva, dr. Ürmösy Sándor Kolozsvár, Lészing Gerő Szurduk.

Az 1930. évben a tagok sorába felvételtek: Antal Kálmán Dánfalva, Binder Márton Szilágysomlyó, Bágye Lőrinc Élesd, Brém Rudolf Feketeerdő, Bálint János Csikszentdomokos, Boér Gyula Alsórákos, Császár Donát Csikszentdomokos, Dávid József Zalán, Frank Albert Nagykároly, Ferencz József Jenőfalva, Ferencz Lajos Karácsonyfalva, Fekete Viktor Kápolnásfalva, Hundemer Lajos Feketeerdő, János Lajos Gelence, Jackel István Színfalva, Kiss János Alsócsernáton, Kalkovits Gyuláné Marosvásárhely, Kopal Lajos Görgényzentimre, Kovács Beniam Vacsáresti, Kurkó Márton Csikszentdomokos, ifj. Májer Márton Béltek, Madarassy Sándor Feketeerdő, Midámer Vilmos Gödemesterháza, ifj. Molnár Sándor Gidófalva, Muszka János Váriz, Muzsnay Testvérek Mezőzáh, Nagy Imre Zsögöd, Polgár István Szárhegy, Pallos Gyula Marosvásárhely, Para Mózes Csikszentdomokos, Péter János Csikszentdomokos, Sántha Albert Gödemesterháza, Sáska Kálmán Csikszentdomokos, Sas Imre Érmihályfalva, Sára Miklós Gelence, Schmidt Ferenc Petrozsény, Szabó György Szilágysomlyó, Szöcs Lajos Petrozsény, Főrök Ignác Csikszentdomokos, Tömpényi Ferenc Gödemesterháza, Ursu Simon Palotailva, Vojnár Kálmán Feketeerdő, Vlájka János Gödemesterháza, Alzner Frigyer Gyulafehérvár, Biró Pál Szilágynagyfalva, Bartha Izsák Olasztelek, Bartha Gábor Bere, Báthori Árpád Arad, Bereczki Kálmán Hegyközszentimre, Báricz Barnabás Imecsfalva, Biró Mihály Ditró, Bocza József Torockó, Benkő Dénes Papolc, Bartalis Imre Csikszentdomokos,

Bicsak Béla Nagyernye, Bartalis János Alsókosály, Bernáth J. Tekerőpatak, Bara Márton Csikszenttamás, Bara Ignás Csikszenttamás, Czimbalmos Juliánna Gelence, id. Duka János Bika falva, Dakó Elek Tülke, Dorgó Aurél Teke, Donáth Aladár Bonchida, Fried Géza Nagykároly, Faragó Gyula Kraszna, Ferencz József (Pál) Tusnád, Ferenczy István Mócs, Gábrriel Bél Nagymajtény, Grünmann Gyula Imecsfalva, Gebe Fügen János Tordaszentlászló, György Sándor Dragomérfalva, Hartmann Ferenc Nagymajtény, Hamar Károly Felvinc, id. Hartig Márton Teke, Horváth Ferenc Nagysármás, Illyés Lajos Nagykároly, Joó Vilmos Palotailva, Kilyéni Sándor Marosludas, Kállay Jenő Dobra Kászoni Ferenc Vajnafalva, Kolozsi Márton Homoródmás, Kristóf József Igazfalva, Kovács István Alsólugos, Kovács György Kolozsvár, Kroitor Gábor Palotailva, Lészay Zoltán Püfifj. László János Farcád, Mangold József Nagymajtény, Móze András Várkudu, Molnár Jánosné Tövis, Nágele Ferenc Nagykároly, Nagy Lajos Érmihályfalva, Orbán F. Lajos Kibéd, Puskás Sámuel Csikszenttamás, Pálffy Lajos Hodgya, Preisach József Németszentpéter, Peschek Vencel Anina, Rácz Miklós Szászrégen, Rémiásch Imre Ditró, Sándor Ferenc (Pali) Farcád, Seidner László Mezősályi, Sucin József Komanesti, Schilli István Székelyhid, Schöller Károly Köpec, Schmidt Lajos Borosbeszabolcs, Szabó Dénes Teke, Szilágyi Miklós Verend, Szabó István Gyergyóújfalu, Szöcs József Karcfalva, Takács István Feketeerdő Tamás Kis András Tordaszentlászló, Tari András Nagykároly, Tarcsi Mihály Gelence, Toma Pálné Nagymajtény, Torday Dezső Mócs, Varga Károly Bere, Varga Sándor Szentmihályfalva, Vásárhelyi András Vargyas, Vancza János Bogártelke, Vlácz György Tekerőpatak, Vajna Lajos Páva, Winter György Feketeerdő, Wieland Pál Nagymajtény, Zatureczky Péter Imecsfalva, Antal Kálmán Ujtusnád, Árkosi Béla Ujtusnád, Antal János Gyergyótekerőpatak, Albert Veronika Szamosújvár, Banda Vasila Kolozsvár, Breznóczki János Érábrány, Birman András Mezőtelegd, Buday János Egeres, Barra Sándor Hadad, Barkó András Pürkeréc, Balogh László Blaierpusztla, Bartus László Palotailva, Cservenyák Mihály Faget, Fülöp Ferec Gyergyóújfalu, Kovács Béni Kendő, Keresztes András Tusnád, Kun József Tóthszállás, Kolozsi Bálint Kilyénfalva, Koszorus József Gyergyóalfalu, Kovács Ilyés Gyergyóújfalu, Karda Péter Mihály Csikszentdomokos, ifj. Kakasi István Marosludas, Lázár Ignác Gyergyóújfalu, Muránszky Károly Egeres, Mihálydeák Ignác Gyergyóújfalu, Misky László Abrusbánya, Máthé Zsiga Vargyas Nagy Jenő Máramarossziget, Pop Silviu Bonchida, Plutonár Vitéz Mihály Gyergyóújfalu, Plat József Homoródmás, Péter Árpád Csiksomlyó, Russu Amália Mócs, ifj. Ráduly András Alsócsernáton, Simó Mózes Béta, Súlyom András Gyergyóújfalu, Sebestyén Antal Kolozsvár, Szőnyi Géza Küküllővár, Szánthó Ferenc Tusnád, Tóth Kálmán Tasnádszántó, Tordai István Székelyszenterzsébet, Vladár Albert Sajóudvarhely, Vékony Sándor

1930. december 31.		Lei	b
1	Készpénz	548	25
2	Takarékpénztári számla	135531	—
3	Ingatlan számla	30000	—
4	Felszerelési (leltár) számla	12632	—
5	Értékpapír számla	5000	—
6	Mézértékesítési számla	13106	—
7	Facélia-mag számla	7080	—
8	Kaptár számla	1400	—
9	Füzet számla	4293	—
10	Adósok számlája	15775	—
		225365	25

1930. december 31.		Lei	b
1	Alapító tagdíj számla	11000	—
2	Hadikölcsön számla	6000	—
3	Hitelezők számlája	8356	—
4	Egyenleg, mint tiszta vagyon	200009	25
		225365	25

Az Erdélyrészi Ménéusz Egyesület 1930. évi eredményszámlája és az 1931. évi költségelőirányzata.

VESZTESÉG NYERESÉG

	1930. december 31.	1929. évi	1930. évi	1931. évi
1	Méhészeti Közlöny számla	50518	25 71482	25 48000
2	Telep számla	3688	— 26553	— 2000
3	Tiszteletdíjak számlája	22000	— 22000	— 22000
4	Adó számla	339	— 978	— 1000
5	Posta számla	3107	— 3768	— 3000
6	Vevések számlája, kiállítás	7458	— 19825	— 25000
		87410	25 144606	25 101000

	1930. december 31.	1929. évi	1930. évi	1931. évi
1	Tagdíj számla	54062	— 82270	— 64000
2	Mézértékesítési számla	3647	90 7374	15 6500
3	Kamatszámra	19906	40 1716	— 13500
4	Facélia-mag számla	—	7 2466	— 2000
5	Rendkívüli (kiállítás) számla	—	— 15191	50 15000
6	Egyenleg, mint veszteség	9793	96 20188	60 —
		87410	25 144606	25 101000

Kolozsvár, 1930. december 31.

Török Bálint sk.,
titkár.

id. Kicsid Géza sk.,
alelnök.

Szathmári Ilona sk.,
pénztáros.

Megvizsgáltuk és a vonatkozó könyvekkel összehasonlítva rendben és helyesnek találtuk.

Csoma Endre sk.,
számvizsg. biz. tag.

Kolozsvár, 1931. január hó 7-én.

Kovács András sk.,
számvizsg. biz. tag.

Nagyvárad, Vándut György Felsőcsertés, Asztalos György Nagy-
károly, Bodrogi Sándor Cigányi, Báricz János Imecsfalva, Biró
Lajos Bethlen, Berger Miklós Nagykároly, Barecz János Ko-
lozsvár, Czingel Antal Szaniszló, Darabont Kálmán Kolozsvár,
Fiok Zoltán Dobra, Farkas F. J. András Szilágynagyfalva, Fried
Zoltán Kolozsvár, Huszár Dénes Makfalva, Hevesi József Kap-
lony, Jónás Lajos Harasztos, Jámbor János Nagyszalonta, Ka-
csó Kálmán Érköros, B. Kovács Zoltán Marosujvár, Kocsis An-
drás Bothfalva, Lengyel Mihály Kolozsvár, Macelár Sándor Nagy-
szeben, Mátyás József Voinesti, Nagy Ferenc Szilágyzovány,
Nagy Gábor Kolozsvár, K. Nagy József Szalárd, ifj. Nagy Al-
bert Páké, Orbán István Gyalu, Portik Antal Gyergyóremete,
Péter András Torockó, Patka József Gyergyószentmiklós, ifj.
Palló Imre Kolozs, Soós János Atya, Simonffy József Torda,
Száva Jenő Torda, Tyirala János Pestes, Vajna Albert Kovászna,
Butas Gusztáv Kolozsvár, Biró Mózes Marosszentkirály, Bogyó
János Felsővisó, Deák József Ratosnya, Ganz Herman Szalárd,
Jurje Simon Nagybánya, Jelics Gyula Nagyvárad, Katona Sán-
dor Kolozsvár, Körösi Albert Magyarpéterlaka, Kristóf Károly
Kolozsvár, Kadácsy Miklós Nagykároly, Lungu Titus Besz-
terce, Mátyás Ábel Románsolymos, Márta József Mezőfény, Pet-
ruska Béla Gödemesterháza, Papp Gábor Kolozsvár, Reszling
József Kolozsvár, Sylvester Mihály Kézdióvár, Soltész István
Szaniszló, Török Pálné Kendilóna, Tillinger Ferenc Mezőfény.

Az egyesület anyagi viszonyairól a zárszámadások és a szám-
vizsgáló bizottság jelentése nyújtanak tájékoztatást. Az 1930.
évi zárszámadásokat és az 1931. évi költségelőirányzatot a Mé-
hészeti Közlöny mai számában közöljük, ugyszintén alább kö-
zöljük a számvizsgáló bizottság jelentését a következőkben:

Mélyen Tisztelt Igazgató-Választmány!

Alólirottak az Erdélyrészi Méhész-Egyesület 1930. évi zár-
számadásainak megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztünkben
eljártunk, a számadásokat folyó évi január hó 26-án megvizs-
gáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben
megtenni:

A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit a szabálysze-
rűen kiállított utalványok, nyugták, számlák, ellennyugták és
egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyeseknek
találtuk. Megvizsgáltuk a főkönyv, segéd- és számlakönyvek ro-
vatait és tételeit és itt is mindent a legnagyobb rendben ta-
láltunk.

Javasoljuk, hogy az elnökségnek és a pénztárnoknak a fel-
mentvény megadassék:

Kolozsvár, 1931 január hó 26.

Csoma Endre s. k.

Kovács András s. k.

Számvizsgáló bizottsági tagok.

Az E. M. E. 1931. évi munkaprogramja.

Az E. M. E. 1931. évi működésében elsősorban is az adott körülményekhez viszonyítva igyekezni fog a méhészet általános érdekeit szolgálni.

A folyó évben is rendezni óhajt az egyesület Kolozsváron méhészeti tanfolyamot és egy méhészeti vándorgyűlést.

A méhlegelő javítása, a méhekkal való vándorlás, méz és viasz értékesítése, a tagok kaptár és méhészeti eszköz szükségletének közvetítése stb. ügyében megkezdett akciót, valamint a taggyűjtő propagandát tovább folytatni és fejleszteni óhajtja.

A Méhészeti Közlönyt nagyobb terjedelemben óhajtana kiadni az egyesület, amennyiben azt az anyagiak megengedik.

A telep méhállományának 80%-át mézelésre, 20%-át szaporításra állítja be az egyesület.

Ezzel az E. M. E. igazgató-választmányának az 1930. évi működéséről szóló jelentésünket befejezve, tisztelettel kérjük annak jóváhagyó szíves tudomásul vételét és a felmentvény megadását.

Kolozsvár, 1931 január hó.

Az igazgató-választmány nevében:

Id. Kicsid Géza s. k.
alelnök.

Török Balint s. k.
főtitkár.

A méz reklámja.

(Folytatás.)

A méz reklámjaképen a fogyasztóközönségnek a rendes mézfogyasztására való rászoktatásához a következőket hozom fel:

A palaeontologusok véleménye szerint Spanyolországban Cuevasda Arana melletti barlangban ezelőtt 30.000—40.000 évvel készült az a sziklafestmény, amely az ősméhész mézszüretjét ábrázolja, aki kötélén leereszkedve nagy füstöt gerjesztve szedi ki a mézet a sziklaüregből; ezen idő óta a mézzel mindössze is az történt, hogy az általános édesítő egyeduralmát hatalmas versenytérsa a cukor megtörte ugyan, de sem a méhészettel való foglalkozás érdekessége a történelem előtti időtől mind e mai napig mit sem csökkent, sem pedig a méznek már a régiek által felismert kitűnő tápláló és orvosi hatása nemcsak hogy el nem veszett, hanem az újabb kutatások és megőserések révén a vitamin és asszimilálható foszforsav és vassói tartalma miatt még fokozódott.

Már bölcS Salamon megmondta „sok mézet enni nem jó”, de mértékletesen használva olyan kitűnő tápszer, amit a szervezet mindenféle átalakítás és emésztés nélkül felhasznál, mert a mézben levő szőlő és gyümölcs-cukor invertált cukor, míg a nádcukrot előbb még invert cukorra kell a szervezetnek átalakítani.

Dr. Rubnernek a berlini akadémián végzett vizsgálata szerint B. Vitaminokban gazdag tápszer, ami különösen a gyermekek növekedését elősegíti. Prof. G. E. King illionis egyetemi tanár állítja, hogy gyógyhatású tápszer; nagy vitamin tartalmánál fogva a gyermekek növekedését mozdítja elő, azonkívül pedig 0.5—1% nivertin diasztárt (nitrogen tartalmu anyag, ami a kémiai anyagokat feloldja) tartalmaz. Alin Caillas a mézben rádiumot fedezett fel, ami pedig lupus és rákellenes szer, ezenkívül különösen emészthető formában tartalmaz foszforsavas sókat, a legkönnyebben oldható és emészthető vassókat, de legfeljebb 2.5%-ban, amelyek különösen a angolkóros és vérszegény gyermekeknek kitűnő gyógyszerek; tartalmaz ezenkívül 0.14% hangyasavat is, ami a legkitűnőbb erjedés ellenes anyag és desinficiens. Ezen kitűnő tápszer gyógyhatásánál fogva különösen az öregeknél és a gyermekeknél megbecsülhetetlen. A tej édesítésére a legjobb anyag, mert a tejnek a forralás által elvesztett vitamin tartalmát pótolja.

Teához, kávéhoz használatos, tisztítja a vért, a testet fűti, hizlal, az idegeket csillapítja, a testet erősíti és frisíti. A méz Neumann szerint a természet által adott kész táplálék, cseppenkinti kivonata ezer és ezer növénynek. A növények quintessenciája, hughyhajtó, székrekedés ellenes, a kelevényt érleli, a bőrbetegségeket, viszketést megszünteti, a fagyási daganatok fájdalmát enyhíti, az idegeket csillapítja, álmatlanságot megszünteti, nyálka oldója köhögéssel; nátha, köhögés, asztma és tüdőbajoknál (teában kitűnő. Oslander göttingiai orvos a mell barátjának mondja. Rauschenfels szerint az idegbetegnek a méz orvosság. Dr. Migot (párizsi egyetemi tanár) a fáradtság ellen a legjobbnak tartja; ebből az okból a német hadseregben a katonák egy tubus mézet is hordtak magukkal és menetközben, ha elfáradtak felhasználták. Az Alpokon szórakozó turisták estéknként meleg, mézes limonádét fogyasztanak, mert az izmok munkabírását a mézben levő hangyasav emeli; ezen az alapon állítja Clement francia akadémiai tag, hogy a méh mérge 2—3-szoros munkabírásra képesít. A méhszurás maga pedig a rheuma gyógyszere. A mézet a szervezetnek már invertálni sem kell.

Dr. Bókai Zoltán budapesti egyetemi tanár a mézről így nyilatkozott: A méz igen magas kalória értékű, könnyen lenyelhető (nyelőcső marólaggal való sérülésekor), könnyen emészthető, vitaminban dus táplálék; lázas, fertőző betegségek után beálló nagy legyengülések megszüntetésére a lábadozóknak; továbbá az emésztőszervek, különösen a máj és hasnyálmirigyek megbetegedésénél. A már nem tökéletesen működő gyomru és belü agognak szinte megfizethetetlen tápláléka a méz, amelynek sok esetben az endoarteritisnél az érlemeszesedés kezdetén tapasztalták javító hatását. De leginkább megbecsülhetetlen tápláléka a méz a fejlődő és különösen a fejlődésben visszamaradt szervezeteknek; a légcsőhurutos bántalmainál nagy haszna van. Tüdőbetegek étrendjéből a méznek nem szabad hiányozni. Az alkoholt,

vagy nikotint mértéktelenül élvezőknél sokszor a méz gyomor-rágást okoz, de ezt megszünteti a bikárbona szóda, vagy ha minden két kis kanál mézre egy pohár vizet iszunk. Ideges gyomor-bajban szenvedőknek legjobb orvosság a méhészkedés.

A méz bármely korban és mennyiségben csak jót tesz, a gyermekek igazi jóltevője; a legjobb cukorkák, a legjobb sütemények készülnek.

A „Gazeta Agricole“ V. Delfolie hosszabb cikkében írja, hogy az Ebert-féle (tifusz) bacillusokat abban a bouillonban, amelyben fejlődtek a méz előli, mert továbbfejlődését megakasztja. A Mosse-féle erőmérőn kimutathatólag emeli a hangyasav az izmok munkabírását, a fáradtságot megszünteti; ezen az alapon nagyarázzák ki, hogy a hangyák testük súlyának husszorosát is elbírnák.

Meg van állapítva, hogy a méhméreg a lázat a chininnél jobban legyőzi. A méz tuberculozist is meggyógyított.

A nomád népek bolyongásaik közben a juhokon kívül olyan vadakat is hordtak magukkal, amikbe a méhek mézet gyűjtöttek be. A régi időkben a nász megünneplésére egy hónapig az új asszony anyja minden reggel a nászágyhoz egy csésze mézet vitt az új párnak, innen maradt a „mészes hetek“ elnevezése. Egy kanál méz kenyéren minden evés után a agyat, izmokat elfrissíti, erőt ad a dolgozóknak, az öregek életmelegét emeli, a izta észet fenntartja, hatása lassu és állandó.

A méz gyógyító erejét már a régiek ismerték, azt bizonyították a berlini csász. muzeumban őrzött 4000 éves papiruszok, a Gébában talált és a lipcsei egyetemi könyvtárban őrzött Ebers-féle 5400 éves papirusz, amelyekben különböző mézzel készült, az egyiptomi főpapok által használt orvosságok vannak leírva. Hippokrates (Kr. e. 400 évvel) sok orvosságot leirt, aminek fő hatóanyaga a méz volt. Dioscorides (Nero korában) leírja, hogy a tört só és a méz melegítve, erősíti a látást és a nemi szerveket.

A nevető bölcész Demokritos arra a kérdésre, mivel élt, hogy a 100 esztendőt megérte, azt felelte, „bőséges mézzel.“ P. Prieur azt mondja, „a naponkénti mézevés szabadalma a hosszú életnek.“ Pollion 100 évig élt, Augustus császárnak azt mondta, ha öreg akar lenni, kívül belül a mézet használja. Általában a égiek a mézet az élet meghosszabbítójának tartották. Pythagonos (Kr. e. 400 évvel) 90 évig élt, mézet és kenyeret evett. Réaumur.

A következő nagy mesterméhészek Réaumur 74, Hruscha 75, Fr. Huber 81, A. I. Root 84, Langstroth 85, Ch. Dadaut 85, Ed. Bertrand 85, Th. Cowan 86, A. de Rauschenfels 87, Sartorius 87, Hopkins 88, Dr. C. C. Miller 89, Dziercon 94 évet éltek. Míg életén egész életében gyenge, beteges volt, betegeskedése miatt tellett abbahagyni a gazdatiszti pályáját is, de 82 évig élt, a nesterek hosszú életüket a méz evés és a méhekkel való foglalkozás valószínűleg nagy mértékben elősegítette.

Miñdezekből az tűnik ki, hogy a méz kitűnő tápszer, orvos-
ság, azért együnk mézet, az anyák a gyermekeknek mézet adja-

nak. Orvosi célokra belsőleg mint oldó, nyál, vizelet elválasztási előmozdító különösen a légző szervek hurutos és a vese bajjaiban ideg és szivbajoknál, aranyeres bajoknál mint könnyen székeltető szer (a méz mannit tartalmánál fogva) gyomor és bélbajoknál kitűnő tápszer és orvosság.

Horhii Balla István.

(Vége.)

Az Erdélyrészi Gazdasági Egylet és az Erdélyrészi Méhész Egyesület magyarországi tanulmányi kirándulásának tudnivalói.

Az E. G. E. március hó 16—25. napjain a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás alkalmából Magyarországra gazdasági tanulmányi kirándulást rendez, amelyen úgy férfiak, mint nők kedvezményes árak mellett vehetnek részt, amennyiben az alábbi feltételeknek megfelelnek. A kiránduláson való részvételi szándék legkésőbb március hó 3-ig bejelentendő az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalához (Cluj-Kolozsvár, Str. A. Muresan-Attila-u. 10.) A bejelentéssel egyidejűleg beküldendő a jelentkező állampolgársági bizonyítványa és személyazonossági igazolványa hiteles másolatban. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj is beküldendő. A részvételi díjban benne foglaltatik az utlevél szerzés költségei, a vizum díja, vasuti jegy ára Kolozsvártól-Kolozsvárig számítva, az összes szállodai költségek borraivalókkal, a kiállítás területére kétszeri belépésre jogosító igazolvány ára, stb. Az utlevél szerzéséről az E. G. E. gondoskodik. A részvételi díjak több féle csoportosításban vannak összeállítva, aszerint, hogy a jelentkezők csak Budapestre mennek, vagy a vidéki kiránduláson is részt vesznek és Budapesten igényelnek-e szállodai elszállásolást, vagy privát háznál, ismerősöknél szállanak meg. Minden érdeklődésre postabélyeg beküldése ellenében készséggel nyújt részletes felvilágosítást is az E. G. E. titkári hivatala.

A kirándulás programja:

Március hó 16-án, hétfőn d. e. 12 óra 34 perckor indulás Kolozsvárról a gyorsvonattal. Érkezés Budapestre a Keleti pályaudvarra magyar időszámítás szerint 21 óra 36 perckor. Lakást igénylők elszállásolása.

Március hó 17-én, kedden. Indulás a Déli pályaudvarról reggel 7 óra 31 perckor Pusztaszabolcsra keresztül, Balatonfüredre, érkezés 11 óra 37 perckor. Balaton-füred, Tihany, borpincék megtekintése. Éjszakázás Balaton-füreden.

Március hó 18-án, szerdán. Indulás 5 óra 41 perckor Balaton-füredről, Badaacsonyba, érkezés 6 óra 47 perckor. Borpincék megtekintése. Badaacsonyból indulás 13 óra 9 perckor, Tapolcára érkezés 13 óra 35 perckor. Borpincék megtekintése. Tapolcáról indulás 17 óra 40 perckor, Keszthelyre érkezés 18 óra 30 perckor. Éjszakázás Keszthelyen.

Március hó 19-én, csütörtökön. A keszthelyi gazdasági akadémia és a herceg Festetich-féle uradalom megtekintése. Esetleg kirándulás Héviz-fürdő megtekintésére. Keszthelyről indulás 17 óra 57 perckor, Budapestre érkezés a Déli pályaudvarra 21 óra 40 perckor.

Március hó 20-án, pénteken. Az Országos Magyar Gazdasági Egylet által rendezett Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár megtekintése. Indulás pont 8 órakor a Rókus-kórház melletti kiinduló állomásról (a Rákóczi-utról) a kiállítás területére.

Március hó 21-én, szombaton. Kirándulás Gödöllőre. Indulás a Kerepesi-úti villamos megállótól villamossal 7 óra 45 perckor. Érkezés Gödöllőre 8 óra 54 perckor. A királyi palotának és parknak Nagy Sándor művész szőnyegszövő műtermének, Holló művész vezetése alatt álló háziipari tanfolyamoknak, Magyar Kázmér gyűjteményének, Premontrei Intézetnek, a gödöllői m. kir. Baromfi Telepnek és Halgazdaságnak, valamint a m. kir. Méhészeti Szakiskolának a megtekintése. Ebéd a méhészeti szakiskolában. Közben Gál Imre iskolai igazgató szakelőadása. Indulás Gödöllőről a méhészeti szakiskola kapujától d. u. 4 óra 20 perckor. Érkezés Budapestre a keleti pályaudvarra 5 óra 20 perckor.

Március hó 22-én, vasárnap. Budapest nevezetességeinek a megtekintése (társas autón). Indulás a Park-szálló elől reggel 8 órakor. Főbb megállók: mezőgazdasági muzeum, Vajdahunyadvára, Anonymus szobra megtekintése, Milleniumi emlék, Andrássy-ut m. kir. Operaház, Bazilika, Szabadság-tér, Tőzsde, Parlament, gr. Andrássy Gyula szobra, Deák Ferenc, gr. Széchenyi szobor, Vár, Halász bástya, Szent István szobor és templom, Mátyás király vadász szobra, Királyi palota, Alágut, Gellért szobor, dunai rakpartok, Vásárcsarnok, Studio, stb. E kirándulás a Kerepesi-úti villamos megállótól villamossal 7 óra 45 percdíjakkal együtt 300 L. E kiránduláson résztvenni szándékozók az alábbi összegeken kívül tartoznak a 300 L-t befizetni a jelentkezés alkalmával.

Március hó 23-án és 24-én, hétfőn és kedden a kiállítás látogatása.

Március hó 25-én, szerdán reggel 7 óra 50 perckor indulás Budapestről a keleti pályaudvarról. Kolozsvárra érkezés 18 óra 35 perckor.

Részvételi díjak:

A kirándulás részvételi díja négy féle változatban állapított meg.

Az I. csoport részvételi díja 3900 L. azok részére, akik szállodai elszállásolást igényelnek és részt vesznek a vidéki kiránduláson.

A II. csoport részvételi díja 2900 L. azok részére, akik részt vesznek a vidéki kiránduláson, de Budapesten nem tartanak gényt elszállásolásra.

A III. csoport részvételi díja 2700 L. azok részére, akik vidéki kiránduláson nem vesznek részt, de Budapesten elszállásolást igényelnek.

A IV. csoport részvételi díja 1700 L. azok részére, akik vidéki kiránduláson nem vesznek részt és Budapesten elszállásolásra nem tartanak igényt.

A vidéki kirándulások programja esetleg némi változást fog szenvedni, ez esetben a kirándulás vezetője a változást kirándulókkal közölni fogja.

A részvételi díjak esetleg módosítást szenvednek a résztvevők javára, a kért külön kedvezmények megszerzése esetén.

Az utazás kellő számu jelentkező setén külön vasuti kocsiban történik. Élelmezésről mindenki maga gondoskodik, kivéve a gödöllői ebédet.

Február havi tennivalók.

Mivel a méhcsalád kedvező időjárás esetén e hónapban már fokozottabb életműködést fejt ki s az anya a szaporítás megkezdzi, fokozott éberséggel kell a család nyugalma és jólétéért fölött őrködnünk.

Tisztuló kirepülésre alkalmas napokon figyeljük meg méheinket. Amely család vigan repül, az rendben van. Amelyik nem akar repülni, vagy a kopogtatásra erősen és tartósan zúg azt gyorsan vizsgáljuk meg s ha baját fölismertük, segítsünk rajta, gondosan ügyelvén, hogy a fészek ki ne hüljön.

A hasmenésben szenvedő család lakását szellőztessük, állítsuk kaptárnál az ablak küszöbdeszkájának felnyitásával, kasnál a kas szélének csekély felemelésével. E családokon és amelyek elenyátlanodtak, csak később lehet segíteni.

E hónapban a fődolgozók: melegentartás, méz, víz, levegő. Ha az élelem kevés, adjunk lépesméz, vagy sűrű folyékony mézet, avagy mézzel kevert 1:1 arányu cukoroldatot a családnak, az utóbbiakat langyosan s egyszerre nagyobb (kilós) adagban. Este etessünk. Ha a kijáró eldugult volna, tegyük azt szabadbaddá. Méheinket egyébként mindennemü háborgatástól védjük.

Ha az idő verőfényes, enyhe s a méhek ki-kirepülnek, a zárt helyen (pincében) telet családokat a hó vége felé ismét a szabadba, végleges helyükre hordjuk.

Szedjük rendbe, javítsuk ki üres méh lakásainkat, eszközeinket s ha értünk hozzá, készítsünk ujakat. A kiolvasztott viaszból meleg helyiségben mesterséges lépeket (lépközfalakat) készíthetünk. Olvassunk szaklapokat, szakkönyveket, ha módunkban van, hallgassunk szakelőadásokat s új tagok szerzésével támogassuk egyesuleteinket. Küldjünk be az E. M. E. titkári hivatalához az évi tagdíjat, ha eddig nem tettük volna.

Méhészeti kiállítás Marosvásárhelyen.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a Marosmegyei Földmives Szövetséggel karöltve Marosvásárhelyen 1931. szept. hó első napjaiban egy nagyobb szabású mezőgazdasági és ipari kiállítást rendez, amelynek támogatására az E. M. E.-t is felkérte az E. G. E. Az E. M. E. és tagjai bizonyára a legnagyobb készséggel fogják támogatni a kiállítást, amelynek külön méhészeti csoportja is lesz. Marosvásárhelyen évekkel ezelőtt rendezett az E. M. E. egy méhészeti vándorgyűlést, amikor a méhésztársainknak az volt a kívánsága, hogy egy kiállítást rendezzen Marosvásárhelyen az E. M. E. Most itt van a kedvező alkalom és úgy a vándorgyűlés résztvevői, mint a méhész társadalom minden egyes tagja részt fog vehetni e nagyszabásúnak ígérkező kiállításon. Az 1930. év őszén az E. M. E. a Marosmegyei Földmives Szövetséggel karöltve egy méhészeti tanfolyamot is rendezett *Vad János* méhésztársunk vezetése alatt. A vizsgák dr. *László Márton* E. M. E. alelnök vezetése alatt folytak le. Az újabb méhész generáció is bizonyára be fog vonulni az első évi eredményeivel. Képzünk, mely a marosvásárhelyi méhészeti vándorgyűlés alkalmával *Tóthfalusy József* úr méhes gazdaságában véttetett fel, emlékébe idézi Vásárhely vidéki méhésztársainknak az együtt töltött kedves és tanulságos szép napot. A marosvásárhelyi kiállítás alkalmával valószínűleg az E. M. E. egy újabb méhészeti vándorgyűlést is fog rendezni Marosvásárhelyen, hogy az időszerű szakkérdések megvitathatók legyenek.

EGYLETI ÉLET

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 1931. évi február hó 2-án, hétfőn, d. e. 11 órakor Kolozsvárt, az egyesület Attila-u. 10. sz. alatti hivatalos helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk.

Kolozsvár, 1931. január 1.

id. Kicsid Géza sk.,
alelnök.

Török Bálint sk.,
főtitkár.

T á r g y s o r o z a t :

1. Megnyitó.
2. Évi jelentés.
3. A zárszámadások ismertetése.
4. Az 1931. évi költségvetés előterjesztése.
5. Választások.
6. Esetleges indítványok, amelyek a közgyűlés előtt 8 nappal beadandók.

KÜLÖNFÉLÉK.

Megjelent az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára, Török Bálintnak, az Erdélyi Gazdasági Egylet és az Erdélyrészi Méhészegyesület titkárának a szerkesztésében. A naptár magában foglalja dióhéjban mindazt, amit a gazdának és méhésznek tudnia kell. A csinos kiállítású naptár bolti ára 25 L. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalánál és az összeg egyidejűleg való beküldésével. A postai portóra 2 L., ajánlott küldemény gyanánt való feladás igénylése esetén 12 L. küldendő a 25 Leien kívül.

Felhívás a tagdíjak sürgős befizetésére. Az E. M. E. alapszabályai értelmében a tagsági díjak befizetése minden év január hó 1-én esedékes. A tagdíjak befizetésére korábban is felhívtuk tisztelt Tagtársainkat és ismételten is kérjük mindazon hátrálékos Tagjainkat,

akik ezideig még nem fizették be tagdíjukat, szíveskedjenek azt e sorok elolvasása után a **E. M. E. titkári hivatal címér beküldeni**, mert egyesületünk iránt reá háruló nagyfontosságú feladatokat csak úgy képes megfelelni, ha a közös cél érdekében tagjaink részéről erkölcsös támogatás mellett kellő anyag támogatásban is részesül. Az előző évi tagdíjakkal hátrálékban maradó tagtársaknak az E. M. E. ügyvédi felszólítást kénytelen küldeni. Az ügyvédi felszólítástól és költségeitől minden t. Tagtársunk megkímélheti magát tagdíjának idejébe való beküldésével.

Valló—Török: A méhtenyésztes vezérfonala című méhészet szakkönyv megrendelhető az E. M. E. titkári hivatala útján 30 lej beküldése ellenében. Portódíj 13 lej.

Szerkesztői üzenetek.

Bányász L., Kovács P. és Nagy M. uraknak. Az októberi friss fiasításról felvetett kérdés már annyira meg van világítva, hogy helyszüke miatt több cikket e tárgyban nem közlünk.

Görgey A. Tapoca (Szlovenszko). Helyszüke miatt sajnos nem tudjuk közölni.

Apróhirdetések.

Keretlécet szállít 150 L. beküldése ellenében 10 köteggben 500 fmétert ab feladó állomás *Engli Vilmos méhtelege* Lunca-Brndului, jud. Mureş.

Keresek egy ügyes, szorgalmas, nem kényes, egyszerű szülőktől származó gazdalfut, aki a méhészetet szakszerűen elsajátítani óhajtja. 4 év tartamára 30) családból álló minta méhesembe tanulónak felveszem és szakszerűen kiképezem. Cim a kiadóban.